

Z á p í s

z 6.zasedání vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie ČSAV
dne 27.6.1979

Přítomni: prof.dr.B.Kujal,CSc., prof.dr.C.Baláž,DrSc., prof.ing.
V.Císař,CSc., doc.dr.K.Hozman,CSc., doc.dr.J.Khol,CSc.,
doc.dr.M.Kodým,CSc., prof.dr. M.Kořínek,CSc., doc.dr.
K.Pavlica,CSc., doc.dr.H.Pešinová,CSc., čl.koresp. ČSAV
J.Skalková,DrSc., prof.dr.M.Vaněk,CSc., dr.Z.Helus,CSc.

Omluveni: prof.ing.V.Brichta, doc.dr.V.Čára, prof.MDr. J.Fišer,CSc.,
dr.D.Kováč,DrSc., čl.koresp.J.Linhart,DrSc., prof.dr.
T.Pardel,DrSc., akademik O.Pavlík, DrSc., doc.dr.T.Ra-
dil,DrSc.

Zasedání zahájil předseda VA prof.dr.B.Kujal,CSc. a navrhl,
aby jako 1.bod programu byly zařazeny některé nové informace
o přípravě plánu výzkumu na 7.5LP.

VK návrh přijalo.

I. Některé otázky přípravy státního plánu výzkumu na 7.5LP.

Místopředseda VK prof.dr.O.Baláž,DrSc. podal informaci
o některých nových skutečnostech týkajících se přípravy
nosného směru výzkumu "Utváření socialistického vědomí
pracujících, rozvoj kultury a umění v etapě výstavby
rozvinuté socialistické společnosti". Uvedl, že děkan
FF UK prof.dr. Raab, který je pověřen zajištěním koncepce
a struktury nosného směru výzkumu VIII státního plánu, svolává
na 15.8.pracovní skupinu k projednání podkladových materiálů.
Blíže charakterizoval některé problémy, týkající se začlenění
pedagogických a psychologických úkolů, zejména těch, které
jsou koordinovány akademickými pracovišti.

V diskusi vystoupili prof.dr.B.Kujal,CSc., člen koresp.J.Skal-
ková,DrSc., doc.dr.M.Kodým,CSc., doc.dr.J.Khol,CSc. a prof.
dr.O.Baláž,DrSc.

Usnesení:

- 1) VK bere na vědomí zprávu s.prof.dr.C.Baláže,DrSc. o přípravě
státního plánu výzkumu na 7. 5LP.
- 2) VK navrhuje, aby hlavním koordinujícím pracovištěm tématu
VIII/38 "Teoretické základy zvyšování účinnosti systému
celoživotního vzdělávání a komunistické výchovy" byl PÚ JAK
ČSAV a hlavním spoliřešitelským pracovištěm, ÚEP SAV.

Dále navrhuje, aby hlavní koordinujícím pracovištěm úkolu VIII/35 byl Ústav experimentální psychologie SAV a úkolu VIII/36 Psychologický ústav ČSAV.

- 3) VK navrhuje, aby pracovní skupina nosného směru výkumu "Utváření socialistického vědomí pracujících, rozvoj kultury a umění v etapě výstavby rozvinuté soc.společnosti" byla doplněna o ředitele PÚ JAK ČSAV a ÚEP SAV.
- 4) VK pověřuje skupinu pedagogů - členů kolegia : čl.koresp. ČSAV J.Skalkovou, DrSc., prof.dr.B.Kujala, CSc., prof.dr. O Baláže, DrSc., prof.dr.M.Kořínek, CSČ. a skupinu psychologů - členů kolegia: doc.dr.M.Kodým, CSČ., dr.D. Kováče, DrSc., prof.dr.T.Pardela, CSc., doc.dr. J.Khola, CSc., aby na jednání pracovní skupiny svolávané s.děkanem Rábem na 15.8.t.r. připravili návrhy na konečné znění zařazovaných témat a předem projednali všechny nevyjasněné otázky.
- 5) VK zmocňuje předsedu VK kolegia, aby jméno kolegia seznámil s.děkana Rába do 31.7.t.r. s výše uvedenými závěry 6.zasedání VK.

II. Socialistický učitel. Úkoly pedagogických a psychologických věd, vyplývající z celostátní konference učitelů.

Materiály projednávanému tématu předložili prof.dr.M.Kořínek, CSc. za skupinu zpracovatelů z řad pedagogů (ss.Brichta, Fišer, Tmej, Hargaš, Hladílek) a dr.Z.Helus, CSc. za skupinu zpracovatelů z řad psychologů (ss.Pardel a Kodým). Byl rovněž předložen oběma hlavními zpracovateli sjednocující elaborát vytyčující těžšíště dalších prací k danému tématu.

Diskuse:

Prof.dr.B.Kujal, CSc. zdůraznil, že diskuse by měla ujasnit, na které hl.úkoly se perspektivně zaměřit a na které instituce se obrátit s konečnou verzí chystaného materiálu, který bude dopracován pro zářijové zasedání kolegia.

Doc.dr.J.Khol, CSc. požadoval, aby se při dopracování materiálu položilo těžšíště na společenské souvislosti problematiky učitele, v oblasti psychologie pak především na sociálně psychologické aspekty.

Doc.dr.H.Pešinová, CSc. zdůraznila úlohu společenských organizací při permanentní výchově učitelů a význam stranic-

ké práce v této souvislosti. Rovněž upozornila na problematiku řízení a kontroly učitelovy práce a na nezbytnost respektování regionálních specifíků v podmínkách učitelovy práce.

Členka koresp. J. Skalková zdůraznila, že problematika učitele není řešitelná toliko z pozic pedagogiky a psychologie, ale je třeba zapojit další vědy a v praxi jde o zapojení celé řady společenských organizací a institucí.

Prof. dr. O. Baláž, DrSc. kladně ocenil předložené materiály. Požadoval, aby byla hlouběji analyzovány vztahy mezi učitelem a společností. Důraz rovněž položil na specifiku učitele učňovských škol.

Doc. dr. K. Pavlica, CSc. upozornil na otázky profesiogramu učitelů ~~mxka~~ pro různé typy škol a na otázky takové přípravy učitele, které by garantovaly aktivizaci žáka jako subjektu ve vých. vzdělávacím procesu. Podtrhl nutnost komplexnosti, systémovosti a víceoborovosti ve výzkumu i řízení práce učitele.

Prof. ing. V. Císař, CSc. uvítal, že se VK problematikou učitele zabývá, protože jde o otázku, jejíž řešení má základní význam pro realizaci projektu vých. vzděl. soustavy. Dále pak podtrhl otázku motivace mladých lidí pro učitelské povolání, otázku ověřování účinnosti nových zaváděných forem přípravy učitelů, otázku vytváření stejně hodnotných podmínek přípravy učitelů na všech ped. fakultách, otázku činitelů znamenajících zátěž učitelovy osobnosti. Závěrem konstatoval, že výzkum učitele zatím není dostatečně hluboce a široce založen a že při sledování perspektivních vědecko-výzkumných záměrů nesmí uniknout ze zřetele ani bezprostřední problémy současné praxe socialistické školy. Prof.

Prof. dr. M. Vaněk, CSc. doporučil, aby při konečném dopracování materiálu byla zvýrazněna integrující pojítka a aby byly pečlivě zváženy všechny připomínky vzešlé z diskuse.

Čl. koresp. J. Skalková, DrSc. vyslovila nezbytnost postupného utváření takového názoru veřejnosti na učitele, který by byl v plném souladu s posláním učitele v naší společnosti a s požadavky na jeho rozvoj.

K diskusi se dále vyjádřili hlavní zpracovatelé prof.dr. M.Kořínek a dr.Z.Helus a závěry shrnul prof.dr.B.Kujal v tom smyslu, že předložené materiály budou dopracovány tak, aby program výzkumu učitele byl vtělen do příslušných úkolů státního plánu výzkumu na 7.5LP koordinovaných akademickými ústavy, v návaznosti na výzkumy resortní. Rovněž je třeba v této souvislosti využívat smlouvy o spolupráci mezi ČAV a MŠ ČSR. Při dopracování materiálu je rovněž třeba precizovat aktuální vědeckovýzkumné okruhy s plným využitím diskuse v kolegiu. Konečně, problematika učitele bude sledována i v rámci rozšířeného zasedání kolegia věnovaného realizaci projektu dalšího rozvoje výchovně vzdělávací soustavy (říjen).

Usnesení:

1. VK bere na vědomí zprávu "Socialistický učitel. Úkoly pedagogických a psychologických věd, vyplývající z celostátní konference učitelů" předloženou hl.zpracovateli ss.Kořínkem a Helusem, jakožto podklad pro stanovení prioritních výzkumných úkolů.
2. VK ukládá prof.dr.M.Kořínkovi, CSc. a doc.dr.M.Kodýmovi, CSc., aby vypracovali konečnou verzi materiálu, tak, aby tento materiál vyjadřující hlavní závěry diskuse na 6.zasedání VK mohl sekretariát kolegia rozeslat do konce září všem pracovištím, která se zabývají problematikou učitele a prostřednictvím presidia také MŠ k projednání v kolegiu ministra.
3. VK doporučuje, aby byly náměty obsažené ve zprávě využity v jednání rozšířeného kolegia "Funkce vědy při realizaci projektu čs.vých.vzdělávací soustavy" v říjnu t.r., např. dále v jednání kolokvia EIS PF UK v Praze "Učitel a pedagogické vědy" a v jednání semináře mladých věd.pracovníků socialistických zemí pořádaného v září t.r. v Českých Budějovicích a věnovaného problematice učitele.

III. Hodnocení spolupráce ČSAV a vysokých škol

- Zprávu podal prof.ing.V.Císař, CSc., 1.náměstek ministra
8. Žádost Útředí pro vynálezy a objevy ČSAV o sdělení, zda práce ing.V.Waltera "Kvantová psychofyzická rovnice" je objevem ve smyslu zákona č.84/72 Sb.
- VK ukládá sekretariátu zaslat příslušné podkladové materiály řediteli ÚEPS SAV dr.D.Kováčovi, Dr.Sc. se žádostí o formulaci požadovaného jednoznačného sdělení, event. o návrh jiného

bude projednán jako samostatný bod na zářijovém zasedání VK. Předběžně byl předložen návrh PÚ JAK ČSAV na uspořádání zasedání multiratelární rady expertů na téma "Boj proti antikomunismu ve školské politice a pedagogice kapitalistických zemích" ve dnech 19.-23.10. v Praze.

VK návrh schválilo

2. Žádost předsedy Čs. psychologické společnosti dr. D. Kováče, DrSc. o schválení programu IX. psychologických dnů.

Doc. dr. M. Kodým, CSc. projedná předložený návrh s dr. D. Kováčem, DrSc. a ~~na příští zasedání~~ žádost bude předložena k do-
datečnému schválení na 7. zasedání v září.

Bylo konstatováno, že podobné žádosti třeba předkládat s dostatečným časovým předstihem.

3. ~~Žádost~~ ^{Návrh} s. prof. dr. M. Kořínka, CSc. o složení pracovní skupiny pro pedagogickou a psychologickou diagnostiku.

Předložený návrh byl schválen.

4. Žádost ředitele Psychologického ústavu ČSAV doc. dr. M. Kodýma, CSc. o souhlas VK s ~~průběžným~~ ~~publikováním~~ ~~knihovních~~ ~~aktů~~ ~~obhajobou~~ doktorské disertace dr. S. Fraňkové, CSc. na téma "Psychologie malnutrice"

VK souhlasí s předloženým návrhem.

5. ~~Žádost~~ ^{Návrh} ředitele PsÚ ČSAV doc. dr. M. Kodýma, CSc., aby vedle hl. školitele s. V. Chalupové, interní aspirantky PsÚ ČSAV, čl. koresp. J. Linnarta byl jako pomocný školitel-specialista jmenován doc. dr. K. Hozman, CSc., vedoucí Ps. laboratoře ČSAV v Brně.

VK ~~schvaluje~~ ^{souhlasí} s návrhem.

6. Žádost vedoucího PsL ČSAV v Brně doc. dr. K. Hozmanna, CSc. o určení PsL ČSAV školícím pracovištěm.

Projednání žádosti bylo odloženo na září.

7. Návrh na udělení st. vyznamenání Za obětavou práci za socialismus doc. dr. K. Hozmannovi, CSc.

VK souhlasí s uvedeným návrhem, který předložil vedení PsL ~~ČSAV~~ ^{ČSAV} v Brně a výbor ZO KSČ společensko-vedních pracovišť ČSAV.

8. Žádost Útředí pro vynálezy a objevy ČSAV o sdělení, zda práce ing. V. Waltera "Kvantová psychofyzická rovnice" je objevem ve smyslu zákona č. 84/72 Sb.

VK ukládá sekretariátu zaslat příslušné podkladové metriály řediteli ÚEPS SAV dr. D. Kováčovi, DrSc. se žádostí o formulaci požadovaného jednoznačného sdělení, event. o návrh jiného

